

JAAARLIJKSE EMAS ONTMOETING

Revisie van Bijlagen I, II en
III en integratie van de Norm
ISO 14001-2015

Sébastien Paquot – Europese Commissie

Agenda

1. Goedkeuring van de herziene bijlagen – voornaamste wijzigingen
2. Implementatie en transitie periode
3. EMAS evaluatie - vervolgen

1. Integratie van de ISO 14001-2015 via revisie van de bijlagen I, II et III

- **ISO 14001 is herzien in september 2015.** De huidige versie wordt niet meer herkend vanaf september 2018.
- De bijlagen bij de EMAS-verordening zijn herzien om deze wijzigingen op te nemen en **aangenomen op 28 Augustus 2017** (VERORDENING (EU) 2017/1505 van 28 augustus 2017).
- **De nieuwe bijlagen** zijn 20 dagen na hun publicatie in werking getreden en zijn **van toepassing op de volgende verificatie.**

Dit kan met 6 maanden uitgesteld worden, indien gepland voor 14 maart 2018.

Voornaamste wijzigingen

De EMAS helpdesk heeft een document opgesteld dat alle wijzigingen vastlegt en identificeert die welke invloed hebben op de implementatie van EMAS.

ISO 14001:2015 (REVISIONS IN GREEN)

- 4.1 Understanding the organisation and its context
- 4.2 Understanding the needs and expectations of interested parties
- 4.3 Determining the scope of the environmental management system
- 4.4 Environmental management system

- 5.1 Leadership and commitment
- 5.2 Environmental policy
- 5.3 Organisational roles, responsibilities and authorities

- 6.1.1 Actions to address risks and opportunities
- 6.1.2 Environmental aspects
- 6.1.3 Compliance obligations
- 6.1.4 Planning action
- 6.2 Environmental objectives and planning to achieve them
 - 6.2.1 Environmental objectives
 - 6.2.2 Planning actions to achieve environmental objectives

- 7.1 Resources
- 7.2 Competence
- 7.3 Awareness
- 7.4 Communication
 - 7.4.2 Internal communication
 - 7.4.3 External communication
- 7.5 Documented information
 - 7.5.2 Creating and updating

- 8.1 Operational planning and control
- 8.2 Emergency preparedness and response

- 9.1 Monitoring, measurement, analysis and evaluation
 - 9.1.2 Evaluation of compliance
- 9.2 Internal audit
 - 9.2.2 Internal audit programme
- 9.3 Management review

- 10 Improvement
 - 10.2 Nonconformity and corrective action
 - 10.3 Continual improvement

Voornaamste wijzigingen:

Deze wijzigingen hebben hoofdzakelijk invloed op:

- **Bijlage 1** (Milieuanalyse)
- **Bijlage 2** (Vervanging van de ISO-norm die het milieubeheersysteem omschrijft)

De wijzigingen in Bijlage 3 zijn van cosmetische aard.

Voornaamste wijzigingen – Bijlage 1

De structuur van bijlage 1 is gewijzigd en sommige elementen zijn toegevoegd of aangepast:

- 1. Bepaling van de organisatorische context**
- 2. Identificatie van belanghebbenden en hun behoeften en verwachtingen.**
3. Identificatie van de toepasselijke wettelijke milieueisen
4. *Identificatie van alle directe en indirecte milieuaspecten*
5. *Bepaling van het belang van deze aspecten*
6. Onderzoek van alle bestaande processen, praktijken en procedures.
- 7. Bepaling en documentatie van risico's en mogelijkheden**
8. Beoordeling van feedback die afkomstig is van het onderzoek van eerdere incidenten.

Bijlage 1 – Toegevoegde of gewijzigde elementen:

1. Beoordeling van de context van de organisatie

*Bij de uitvoering van zijn milieuanalyse **bepaalt de organisatie de externe en interne problemen die een positieve of negatieve invloed kunnen hebben** op haar vermogen om de beoogde resultaten van haar milieubeheersysteem te bereiken.*

*Dergelijke problemen omvatten **milieuomstandigheden** (klimaat, lucht en waterkwaliteit, enz.) en kunnen ook bestaan uit ander omstandigheden zoals*

- **externe omstandigheden** (bv culturele, sociale, politieke, wettelijke, enz.),*
- **interne omstandigheden** met betrekking tot de kenmerken van de organisatie (zoals haar activiteiten, producten en diensten, enz.).*

Bijlage 1 – Toegevoegde of gewijzigde elementen:

2. Identificatie van de belanghebbende partijen en hun verwachtingen

De organisatie bepaalt:

- **welke belanghebbende partijen** relevant zijn voor het milieubeheersysteem,
- Welke zijn de **behoeften** en **verwachtingen** van deze belanghebbende partijen,
- Aan welke van deze behoeften en verwachtingen zij moet voldoen of **kiest om te voldoen.**

Als de organisatie beslist op vrijwillige basis tegemoet te komen aan of akkoord te gaan met relevante behoeften of verwachtingen van belanghebbenden worden deze deel van haar nalevingsverplichtingen.

Bijlage 1 – Toegevoegde of gewijzigde elementen:

4. Identificatie van alle directe en indirecte milieuaspecten

Meer expliciete vermelding van een “levenscyclus” benadering :

"Bij de identificatie van de directe en indirecte milieuaspecten van haar activiteiten, producten en diensten, stelt de organisatie een levenscyclusbenadering aan, waarbij rekening wordt gehouden met de stadia van de cyclus waarop zij een controle of invloed kan oefenen."

5. Beoordeling van het belang van deze milieuaspecten

Deze eisen zijn niet significant gewijzigd, maar het gedeelte is toegevoegd om de structuur van het document te verduidelijken.

Bijlage 1 – Toegevoegde of gewijzigde elementen:

7. Bepaling en documentatie van risico's en mogelijkheden.

De organisatie **bepaalt en documenteert de risico's en mogelijkheden** in verband met haar milieuaspecten, haar context en haar nalevingsverplichtingen.

Ze richt zich op de risico's en mogelijkheden die aangepakt moeten worden:

- om ervoor te zorgen dat het milieubeheersysteem **zijn beoogde resultaten kan bereiken** ;
- om ongewenste effecten of ongelukken te **voorkomen** ;
- om een **continue verbetering** van de milieuprestaties van de organisatie te bereiken.

Voornaamste wijzigingen – Bijlage 2

Het beheersysteem moet worden aangepast om rekening te houden met de volgende wijzigingen die niet onder EMAS vallen:

Gedekt door de milieuanalyse

- **4.1: De organisatie en haar context**
 - *Nieuwigheid in relatie tot de huidige milieuanalyse: rekening houden met **hoe de context de organisatie kan beïnvloeden.***
 - *Vereiste : "Een algemeen conceptueel begrip van belangrijke zaken die een positieve of negatieve impact kunnen hebben op de manier waarop de organisatie zijn milieuaansprakelijkheid beheert aantonen."*
- **4.2: Belanghebbenden, hun behoeften en verwachtingen**
 - *Identificatie van de behoeften en verwachtingen van de belanghebbende partijen en identificatie van de verbintenissen van de organisatie met betrekking tot deze.*

Voornaamste wijzigingen - Bijlage 2

- **5.1: Leadership :**

*het topmanagement is **verantwoordelijk voor de efficiëntie** van het Managementsysteem.*

- **Opmerking over de vertegenwoordiger(s) van het Management**

EMAS, in tegenstelling tot ISO, **behoudt de vereiste om één of meer vertegenwoordiger(s) van het Management aan te stellen** die bepaalde rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben

- om te zorgen voor een milieubeheersysteem dat voldoet aan de verordening en
- om aan het hoogste leidinggevende niveau verslag uit te brengen over de prestaties van het milieubeheersysteem.

De vertegenwoordiger kan lid zijn van het hoogste niveau van het management van de organisatie.

Voornaamste wijzigingen - Bijlage 2

- **6.1 Rekening houdend met risico's en mogelijkheden:**

→ De organisatie moet een procedure implementeren waarmee zij **in zijn milieubeheersysteem de belangrijkste risico's en mogelijkheden** kan identificeren in verband met:

- *haar milieuaspecten,*
- *haar wettelijke of andere verlichtingen,*
- *en andere elementen die in de contextanalyse zijn geïdentificeerd.*

*Deze verplichting is opgenomen in de milieuanalyse maar maakt deel uit van het **beheersysteem** zelf.*

Als zodanig moeten de risico's en kansen gedocumenteerd worden en de maatregelen die nodig zijn voor hun beheer moeten worden gepland.

Voornaamste wijzigingen - Bijlage 2

- **6.1.2: Bepaling van milieuaspecten door een levenscyclusperspectief vast te stellen**

→ *Er is geen behoefte om een gedetailleerde levenscyclusanalyse uit te voeren; een serieuze reflectie op de fasen van de levenscyclus die door de organisatie gecontroleerd of beïnvloed kunnen worden volstaat.*

Dit onderdeel maakt deel uit van de milieueffectanalyse, maar moet ook door het systeem in aanmerking genomen worden, onder meer via de **beoordeling door het leidinggevende niveau**.

Voornaamste wijzigingen - Bijlage 2

- **9.3 Beoordeling door het leidinggevende niveau**

Op geregelde tijdstippen moet het hoogste leidinggevende niveau het milieubeheersysteem van de organisatie beoordelen, om te waarborgen dat het geschikt, passend en doeltreffend blijft.

Deze beoordeling moet ook rekening houden met nieuwe eisen zoals:

- De status van de geplande acties en de mogelijke wijzigingen met betrekking tot de belangrijke milieuaspecten en de risico's en mogelijkheden
- De evolutie van de context en de verwachtingen van de belanghebbenden.

Voornaamste wijzigingen - Bijlage 2

- **Andere wijzigingen gedekt door EMAS**

De nieuwe norm bevat andere nieuwigheden of aanpassingen zoals milieubeleid (5.2), naleving verplichtingen (6.1.3) of continue verbetering (10.3), maar deze zijn al door EMAS gedekt.

Inwerkingtreding en overgangperiode:

Na hun inwerkingtreding op 18 september 2017 worden de gewijzigde bijlagen geverifieerd **bij de volgende verificatie als omschreven in artikel 18** en overeenkomstig het verificatieprogramma dat tussen de organisatie en verificateur is vastgesteld.

- Bij een **nieuwe registratie** moeten deze wijzigingen worden uitgevoerd vooraf de registratie.
- Bij **vernieuwing** van de registratie moeten deze wijzigingen worden geverifieerd **bij de volgende verificatie**, zoals omschreven in de paragrafen 6 en 7 van artikel 18. **Dit kan een volledige verificatie zijn - 18 (6) - of tussenliggende - 18 (7).**
- Een tussenliggende EMAS-verificatie is niet bedoeld om het gehele systeem te verifiëren, **maar de verificateur kan nagaan of de nieuwe vereisten worden voldaan** als onderdeel van de wettelijke naleving die vereist is in 18 (7).

Inwerkingtreding en overgangperiode :

- Als de verificatie is gepland voor 14 maart 2018, kan het **voor 6 maanden uitgesteld worden**.
- De vrijstelling van artikel 7 voor KMO's blijft van toepassing. Een KMO geregistreerd in Juli 2017 kan daarom zijn volgende tussentijdse verificatie in Juli 2019 plannen en zijn herregistratie in Juli 2021.
- **Het certificaat ISO14001: 2004 verliest haar geldigheid op 14 september 2018. Het is daarom aan te bevelen de nieuwe norm zonder te wachten te implementeren.**

EMAS evaluatie – update

- De evaluatie van EMAS en Ecolabel (Fitness Check) is **op 29 juni 2017 door de Commissie goedgekeurd.**
- De evaluatie benadrukt **de nuttige rol van EMAS** bij het verbeteren van de milieuprestaties van organisaties, maar wijst ook op **een te beperkt aantal registraties.**
- De evaluatie verzoekt de lidstaten om EMAS nauwere samenwerking en **formele steun voor EMAS te verlenen.**

EMAS evaluatie – update

De evaluatie stelt diverse maatregelen voor om verdere ontwikkeling te verzekeren:

- Ontwikkeling van extra administratieve voordelen voor **organisaties die besluiten verder te gaan** dan wettelijke vereisten en de marktstandaard.
- Behoud van consistentie met ISO14001 om **voortgang van het ene systeem naar het andere te vergemakkelijken**.
- **Verhoogde EMAS-promotie** en valorisatie van geregistreerde organisaties.
- **Vereenvoudigingsmaatregelen** en ontwikkeling van instrumenten, met name voor de KMO's

EMAS evaluatie – update

- De evaluatie is op 3 oktober 2017 formeel door de Europese Commissie via de Raad aan de lidstaten voorgelegd geweest.
- **Veel lidstaten - waaronder België - hebben hun steun uitgesproken** en bevestigd dat zij bereid zijn de door de Commissie voorgestelde maatregelen te implementeren.
- De dialoog en de ontwikkeling van deze maatregelen zullen bij het EMAS-comité van december worden voortgezet.

Bedankt voor uw aandacht !